Ner 17. ROK 1841 PIĄTEK 22 STYCZNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Zaślubienie M. P.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Wrocisława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 7" 296	— 8° 2	0, 93	PPn Wschodni słaby	Chmury	
21	2	8, 511	— 5, 5	1, 67	Pn Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
	10	9, 910	— 11, 3	0, 71	Zachodni słaby	„	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Pośpieszamy z uwiadomieniem lubowników teatru, że znakomita artystka dramatyczna Panna Teressa Palczewska, przybyła wczoraj do tutejszej stolicy, i jak słychać, za kilka dni wystąpić ma na scenie naszej.

Komedya „NAJBRZYDSZA Z SIEDMIU“ wybornie przedwczoraj odegrana, z ciągłemi oklaskami była przyjmowaną. Szczególniej zaś P. Królikowski w roli starej Panny, był prawie nieporównany. Publiczność po skończonej sztuce przywołała wszystkich artystów.

Wczorajszy dramat pod nazwą: RITA HISZPANKA, podobnież pięknego doznał przyjęcia. Wszystko harmonijowało; — gra artystów, ubiory i dekoracye; toaleta panny Radzyńskiej, była szczytną. Artystka ta ustawiczne odbierając oklaski, z uniesieniem, po skończonym dramacie przywołaną została.

W niedzielę nowy dramat pod nazwą: CZARNA MASKA.

Widowiska w cyrku olimpijskim ciągłego także doznają powodzenia. Przedwczoraj widownia ta, do natłoku była napełnioną. Występ Pani Tourniaire mnóstwo ciekawych sprowadza. Jutro dana będzie pantomina, DON QUICHOT. Pani Tourniaire wystąpić ma w kadrillu konnym.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 16 *Stycznia.* —

Bank Polski. — Gdy obwieszczenie banku z dnia 27 grudnia (8 stycznia) 1840/1 roku Nro 560 w pismach publicznych o biletach bankowych uszkodzonych oparte na postanowieniu N. Pana z dnia 21 stycznia (2 lutego) 1830 roku, przez niektóre osoby mylnie zrozumiane, dało powód do mniemania, jakoby też bilety uszkodzone lub podarte nie miały być przyjmowane, a znajdują się osoby, które w złej wierze dla korzyści swojej, starają się ze szkodą właścicieli biletów, mniemanie to upowszechnić, przeto bank widzi potrzebę objaśnić, iż bi-

lety uszkodzone, byleby na nich główne cechy rozpoznane być mogły, tak jak to i dotąd miało miejsce, bez żadnéj trudności, przyjmowane i wymieniane będą. Zmiana przez wyżéj wspomnione obwieszczenie zaprowadzona, w tém jedynie zachodzi, że kawałek biletu z podpisem lub numerem, osobno bez biletu przynoszony, płacony być nie może, a nawzajem bilet, chociażby pownéj części jego brakowało, w zupełności zapłacony zostanie.

W Warszawie dnia 8/15 stycznia 1841 r.

Radzca stanu prezes
(podpisano) *Lubowidzki.*
Sekretarz Jlny (pod.) *Łubkowski.*

— *Paryż 3 Stycznia* —

Dotychczas żadne jeszcze rozbrojenia nie miały miejsca. Wyższe władze wojskowe w różnych oddziałach wojska dozwoliły częściowych urlopów, ale regularne zmniejszenie sił, systematyczna zmiana uzbrojeń, dotychczas nie nastąpiły. Teraźniejszy gabinet spotyka do podobnych kroków znaczne przeszkody i témi zasłania on się w obliczu mocarstw, aby z postępem czasu wykształciły się nowe żywioły pokoju. Co się tycze uwolnienia wielu wysłużonych żołnierzy, to tém się wyjaśnia, że w obecnéj porze wojskowi służący od roku 1833 ukończyli swoje obowiązkowe 8 lat służby, i obecnie podług praw wojskowych francuzkich muszą mieć dozwolony powrót do miejsc urodzenia. Ta okoliczność zatém nie powinna być uważaną za krok polityczny, bo istotnie jest tylko czysto administracyjnym. Z licznego garnizonu paryzkiego oddaliło się około 4000 ludzi. W całéj armii klassa 1833 roku która teraz oddala się, liczyć się może na 50,000 ludzi. Etat wojska francuzkiego nie przechodzi teraz 400,000, Ale pułki zawierają teraz wielkie mnóstwo młodych żołnierzy a wielu 3—4 miesięcznych rekrutów.

Baron Salomon Rotschild przybył tu przed kilku dniami z Frankfortu. Mniemają że to ma związek z zamierzoną nową pożyczką francuzką.

Na giełdzie stanowczo dziś zapewniano że rozbrojenie rozpoczęte zostało, a ponieważ w mowach króla przy powinszowaniach nowego roku upatrywano potwierdzenie tych pogłosek, z tego powodu kursa podnoszą się.

— *Rzym 26 Grudnia.* —

Wczoraj jako w święto Bożego narodzenia papież odprawił uroczyste nabożeństwo w kościele Sgo Piotra. Na galeryi przeznaczonéj dla dostojnych osób widziano królowę Maryę Krystynę hiszpańską, owdowiałą królowę sardyńską, xiężnę Cambrydge z jéj córką i xiężniczkę Augustę, Don Miguela portugalskiego i arcy-xięcia meklembursko-strelickiego. Królowa hiszpańska przybyła tu dopiero zeszłéj nocy. Honory czynił jéj w kościele poseł francuzki.

Jeden z naszych korespondentów pisze pod dniem 26. W kościele Sgo Piotra. gdzie J. Swiętobliwość papież wczoraj osobiście celebrował, miałem sposobność widzieć znowu owdowiałą królowę hiszpańską Maryę Krystynę po latach 11 niewidzenia. Wiadomo że w roku 1829 przejeżdżała ona tędy w podróży do Madrytu, w towarzystwie swoich królewskich rodziców i wtedy podobała się wszystkim przez swoję piękność, wesołe, i uprzejme obejście. W czasie tamtego pobytu na cześć jéj wyprawione były uczty dla ludu, oświetlanie kopuły Sgo Piotra i ognie sztuczne; obecnie jéj przybycie jest niespodzianém, i dla tego ci, do których to należy, są w kłopocie jak ją przyjmować mają. Jéj wystąpienie tutaj obudza nie jedno gorzkie wspomnienie licznych ran zadanych kosciołowi pod jéj panowaniem, które długo jeszcze krwawić się będą; królowa musi to sama uczuwać. Wczoraj w kościele Sgo Piotra przypadek zrządził że królowa (jako rejentka nie była tu ona dotąd uznaną) zeszła się na téj samej galeryi z Don Miguelem, co jednak nie zdawało się żenować ich obojga, chociaż oddzieleni przegrodami loży

mogli jednak spoglądać na siebie. Czy królowa przedstawi się papieżowi i kiedy, jest równie niepewnem jak długość jéj pobytu tutaj. Mówią że królowa chce oczekiwać wiadomości z Neapolu, czy król jéj brat zechce ją przyjąć w swojéj stolicy. Twierdzą że królowa matka przybędzie tu z Neapolu, a wtedy mieć będziemy w naszém mieście trzy owdowiałe królowe (neapolitańską, hiszpańską i sardyńską).

— *Konstantynopol* 9 *Grudnia.* —

Przybyły wczoraj z Syryi rządowy paropływ *Tahiri Bahri*, przywiózł wiadomość, że Ibrahim pasza usiłował wydobyć się z swego przykrego położenia pod Balbeck i otworzyć sobie drogę przez Anty-Liban, ale te zamiary zupełnie mu się nie udały i mieszkańcy gór odparli go z wielką stratą.

Ugoda zawarta z kommodorem Napier, jest zupełnie nie ważną. Formalna protestacya porty przeciw téj ugodzie i odrzucenie jéj przez admirała Stopford zniweczyły subtelnie wymyślony plan paszy. Nie zwięzując siebie, Mehmed Ali umiał wyciągnąć korzyść z swego złego położenia i nawet z gróźnej obecności angielskiéj floty pod Alexandryą. Dobry Napier przyjął opuszczenie Syryi i przewiezienie wojska egipskiego ztamtąd na angielskich okrętach, za ustąpienie ze strony wice-króla, kiedy tym czasem byłby to jedyny sposób ocalenia od upadku jego syna i egipsko-syryjskiéj armii, z odstawieniem ich bezpiecznie do Egiptu za pomocą sprzymierzonych wojsk. Wszyscy widzą, tylko Napier nie spostrzegł tego, że to zupełnie nową dało postać kwestyi egipskiéj, częścią przez ocalenie 20,000 wojska, i ogromnych zapasów wojennych, które bardzoby się zdały Mehmedowi, jako nowe środki oporu w Egipcie, częścią także przez zyskanie czasu, co mogłoby stawić go w korzystniejszem dla niego i dla zamiarów Francyi położeniu, bo jak teraz rzeczy stoją, położenie Egiptu jest rozpaczające. Nie licząc nawet bliskiéj utraty tak zwanéj syryjskiéj armii; która potrzebuje obawiać się jednoczesnego z trzech stron ataku, to jest od Zekerya paszy, który już nie wstrzymany postępuje na głównéj drodze z Damaszku, od połączonych pod jenerałem Jochmus i Selimem paszą wojsk tureckich i Emira Beszir el Kassim, który ma pod swemi rozkazami przeszło 10,000 górali. W okolicach Jeruzalem, zgromadziło się około 20,000 (?) syryjczyków, którzy żądają dowódzców od admirała Stopford, aby przez pustynię rzucić się ku Kairo. Tu mniemają że Stopford nie będzie wspierał wojowniczéj gorliwości syryjczyków.

— *Alexandrya* 12 *Grudnia.* —

Mehmed Ali zdaje się ciągle jeszcze gotować do oporu, a przynajmniéj utrzymywać w tém mniemeniu mieszkańców Alexandryi, wczoraj bowiem wszyscy słudzy młodzi i starzy, ci nawet, którzy służą w europejskich i lewanckich domach, którzy dotychczas byli wolni od spisu wojskowego, mają być pobierani do milicyi i tymczasowo osadzono ich pod strażą, zkąd wypuszczają ich tylko jeśli są za młodzi, albo za starzy do noszenia karabinu, albo jeśli okażą piśmiennie uwolnienie od służby wojskowéj, albo jeśli opłacą summę pieniężną, albo nakoniec jeśli dwie osoby zaręczą, że następnego dnia będą gotowemi objąć służbę w milicyi, albo wozić piasek, kamienie, wapno i t. p. do bateryi i warowni. Ten pobór odbywał się tak pośpiesznie, że niektóre już służące w milicyi osoby, zostały razem z świeżo zabranemi poprowadzone do więzienia. Frankowie, którzy dobrze znają charakter wojska, które Ibrahim z sobą prowadzi i z doświadczenia wiedzą, iż on pozwala Albańczykom strzelać bezkarnie do każdego, postawili swoje mieszkanie w stanie obrony, przygotowali w porządku broń i łączą się z sąsiadami do wspólnéj obrony, bo są mocno przekonanemi, iż atak na miasto byłby hasłem do rabunku, któremuby pasza nie był w stanie przeszkodzić.

Paropływ *Scamandre* który opuścił Maltę w dniu 17 a Livorno w dniu 22 Grudnia przywiózł do Tulonu listy, które są o cztery dni starsze od ostatnich któreśmy ogłosili: „Powszechnie mniemają, mówi jeden z tych listów; że wice-król nie bardzo szczerze myśli co się tycze jego przyjaznych spokojnych zapewnień, i że uległ tylko aby czas zyskać póki się nie okaże pomyślniejsza sposobność wykonania jego planów. Mehmed Ali zarządził nowy pobór; rozkazał zaciągać do wojska każdego kto tylko broń nosić może. Gwardya narodowa zamiast coby miała być rozwiązaną jak mniemano, ciągle odbywa ćwiczenia i podobnie jak liniowe wojsko otrzymuje teraz prócz żołdu codziennie racye żywności. Prace około warowni i bateryi gorliwie postępują, i codzień zbierają się nowe zapasy amunicyi. Ale pasza łudzi się, urok jego potęgi znikł z klęskami jakie poniósł, muzułmani opuszczają jego sprawę, ponieważ nie pokładają zaufania w jego szczęściu. Lud i armia otwarcie podnoszą głos przeciw niemu każdy dzień przynosi nowe przykłady zdrady albo buntu. Mehmed Ali chciał przeszkodzić obiegowi przywiezionych z Konstantynopola przez osadę floty tureckiéj pieniędzy tureckich, ale był zmuszony zaniechać tego postanowienia. Od dnia 1 grudnia osada floty tureckiéj nie pobiera już żołdu od rządu tureckiego.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 do dnia 22 Stycznia.

Trzebiński Józef ob., Makowska Marya ob., Moszyński Felix ob., z Polski; — Popławska Maryanna ob., z Galicyi; — Reifland Otto Schönberg Juliusz z Pruss;

Wyjechali z Krakowa.

Bogenhard Eugeniusz z Pruss

Doniesienie Urzędowe.

Prewnie zajęta stolarzczyzna, zwierciadło, landszafty, i fuzya będą dnia 26 stycznia r. 1841 o godzinie 10 z rana w Sokiennicach M. Krakowa przez publiczną licytacyą sprzedane.

Kraków dnia 18 stycznia 1841 roku.

Dziarkowski Kom. Sąd.

Doniesienia prywatne.

Alojzy Schwarz

w Krakowie

przy głównym rynku pod liczbą 15 handel utrzymujący,

ma zaszczyt oznajmić szanownéj publiczności iż w handlu jego znajdują się katalogi wszelkich nasion, roślin ogrodowych, pastewnych, drzew owocowych, kwiatów krajowych i zagranicznych, które każdemu amatorowi ogrodów, bezpłatnie rozdawanemi będą, a zarazem dla dogodności żądających powyższych nasion, dom handlowy p. Juliusza Monthaupt w Wrocławiu, na skład do mego handlu przeznaczył, wszystkie te, które w katalogu pod L. 8 są wyszczególnione, a pod innemi liczbemi znajdujące się, na każde żądanie po zniżonéj cenie i w jak najkrótszym czasie sprowadzonemi będą. — Dom handlowy pana Monthaupt znany już jest w Wrocławiu z najwyborniejszych gatunków nasion i najumiarkowańszéj ceny, który szanownéj publiczności mam zaszczyt łaskawym względom polecić. (1r.)

Młodzieniec mający lat około 15 który ukończył klassę IVtą licealną, z dobremi obyczajami, potrzebny jest do praktyki aptekarskiéj; bliższą wiadomość powziąść można w redakcyi Gazety Krakowskiéj. (1r.)

Pani Tourniaira ma honor zawiadomić szanowną publiczność, iż widowiska konnych sztuk odbywać się będą w dnie następujące, tu jest: poniedziałek, środę i sobotę.